

Волик Н.В.

методист вищої категорії,

Балаклійська дитяча музична школа

«ОЛІМПІЙСЬКІ ІГРИ З ФОРТЕПІАНО» ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ МЕТОД У МУЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ УЧНІВ ДМШ ТА ШЕВ

Сучасна музична педагогіка намагається знайти нові шляхи для розвитку та зміцнення інтересу учнів протягом навчання у дитячих музичних школах та школах естетичного виховання. Відомо, що гра – не просто улюблене зайняття дітей, це провідний вид діяльності дошкільнят. Саме у ній формуються основні новоутворення, що готують перехід дитини до молодшого шкільного віку. Ігрова діяльність має велике значення в розвитку мотиваційної сфери дитини, свідомого бажання вчитися. Вона є і першою школою волі; саме у грі спочатку проявляється здатність добровільно, за власною ініціативою підкорятися різним вимогам. У грі формуються або перебудовуються і приватні психічні процеси. З часом, коли дитина зростає, її пріоритети змінюються, і для того, щоб підтримувати та розвивати інтерес до занять в учня-підлітка, викладач повинен поєднувати різні види навчальної діяльності, які містять в собі комплексний підхід до музичного виховання дітей. Але і в цьому віці ігровий момент не втрачає своєї актуальності. Саме це стало «наріжним каменем» у роботі викладачів фортепіанного відділу Балаклійської ДМШ Харківської області. Вони організували та провели «Олімпійські ігри з фортепіано» для старшокласників. Звичайно ж, перед початком гри було присутнє хвилювання: як зреагують на таке нововведення школярі, чи зацікавить їх такий рід діяльності. Але з самого початку змагання дивовижна атмосфера захопила всіх присутніх, як гравців, так і глядачів. Дві з половиною години дійства пролетіли як одна мить. «Олімпійські ігри» мали за мету розкриття взаємозв'язку між предметом спец. фортепіано та предметами теоретичного циклу – сольфеджіо та музичною літературою, виявлення міцності знань учнів з цих дисциплін. Але скільки азарту, волі до перемоги, вміння використовувати свої знання в досить неординарних умовах виявили юні «олімпійці»!

У конкурсі взяли участь 3 команди по 5 учнів на чолі з капітаном. До складу журі входили провідні викладачі з спец. фортепіано та музично-теоретичних дисциплін. Кожен конкурс оцінювався за 3-бальною системою.

Олімпійські ігри склалися з 8 етапів:

1. Програвання конкурсного твору (один учасник від команди).
2. Розповідь про твір.

Учасники команд за 15 секунд перегляду незнайомого твору повинні запам'ятати та розповісти про розмір, початкову та кінцеву ноти, тональність та про всі тривалості нот, які зустрічаються у творі.

3. Гра з зав'язаними очима.

Учні грають частину твору з зав'язаними очима.

4. Вікторина.

Гравцям пропонується впізнати мелодії творів, вивчених на уроках музичної літератури, у живому виконанні викладачів школи, та записати назву твору і прізвище композитора.

5. Гра 4 видів гами.

6. Читання з листа.

Кожній команді за 30 секунд необхідно візуально по уривку з нотного тексту впізнати мелодію популярної дитячої пісні і заспівати її.

7. Конкурс капітанів складався з II частин.

I – відгадати, що знаходиться у чорній скриньці;

II – зіграти твір і під час програвання відповідати на запитання ведучої.

8. Естафета.

Учасники повинні пробігти певну дистанцію, швидко та правильно підписати нотні знаки, розташовані на мольбертах, повернутися до команди і передати ручку як естафету наступному гравцю.

Ось за такою системою оцінювання працювало журі:

Назва конкурсу	Критерії оцінювання	Кількість балів
<i>1. Виконання конкурсного твору.</i>	<i>Рівень виконавської майстерності, творча індивідуальність, художнє розкриття змісту твору, сценічна культура та артистизм виконавця.</i>	<i>від 1 до 3 балів</i>
<i>2. Розповідь про твір.</i>	<i>Швидкість, точність, повнота відповіді.</i>	<i>від 1 до 3 балів</i>
<i>3. Гра з зав'язаними очима.</i>	<i>Точність попадання на клавіатуру, цільність, емоційність виконання.</i>	<i>від 1 до 3 балів</i>
<i>4. Вікторина.</i>	<i>Точність та повнота відповіді.</i>	<i>від 1 до 3 балів</i>
<i>5. Гра гами.</i>	<i>Швидкість, вміння користуватися навичками гри гам, цільність.</i>	<i>від 1 до 3 балів</i>
<i>6. Читання з листа.</i>	<i>Вміння користуватися навичками читання з листа. Грамотний спів твору всією командою.</i>	<i>від 1 до 3 балів</i>
<i>7. Конкурс капітанів I етап II етап</i>	<i>Правильна відповідь. Вміння грати та одночасно відповідати на запитання</i>	<i>від 1 до 3 балів</i>
<i>8. Підписати ноти.</i>	<i>Швидкість, грамотність</i>	<i>від 1 до 3 балів</i>

Переможців «Олімпійських ігор» було нагороджено золотими, срібними та бронзовими медалями.

Треба зазначити, що учасники змагань під час репетицій та підготовки здружилися між собою. І не надто улюблені гами стали гратися із задоволенням, і часу на підготовку домашніх завдань з спец. фортепіано стало приділятися більше. Інтерес до музичних дисциплін став більш поглибленим.

Можна з упевненістю сказати, що не тільки у молодшому віці діти захоплюються грою. Гра як метод позакласної роботи викладача стає вагомим важелем у музичному вихованні дітей середнього та старшого віку.

Список використаних джерел:

1. Милич Б. Є. Виховання учня-піаніста. – М., «Кіфара», 2002. – С. 78.
2. Ніязов О. О. Про методику роботи з дітьми. – С.-Петербург, 2001. – С. 42.
3. Артоболевська Г. Д. Перша зустріч з музикою – М., Радянський композитор, 1987. – С. 10.
4. Тимакін Е. М. Виховання піаніста. – М., «Радянський композитор», 1989. – С. 8.

Деточка О.М.

студентка,

Науковий керівник: Школьна О.В.

доктор мистецтвознавства, завідувач кафедри,

Інститут мистецтв

Київського університету імені Бориса Грінченка

ТРАДИЦІЯ ЗОБРАЖЕННЯ ПОРЦЕЛЯНОВИХ ВИРОБІВ У ЖАНРІ НАТЮРМОРТУ КШТАЛТУ «СНІДАНОК» АБО «ДЕСЕРТ»

Жанр натюрморту посідає значне місце у мистецтві європейського живопису від початку XVII ст. Так, варто зазначити, що у наслідок стрімкого розвитку та під впливом пануючих смаків і культури того часу, натюрморт швидко розгалузився на так звані «підвиди». В результаті цього, найбільшого розквіту отримали так звані «сніданки» або «десерти», для яких було характерне зображення певної групи предметів. Одним з постійних атрибутів такого виду натюрморту були саме керамічні вироби. Тому, для більш глибокого дослідження жанру та зв'язків з іншими видами мистецтва, варто окремо зупинитися на традиції використання порцеляни у композиціях кшталту «сніданки».

Відомо, що перші натюрморти цього різновиду, відомого на той час, як «монохромні сніданків» склалися у 20-ті роки XVII ст. у місті Гарлемі та представлені у творчості Флоріса ван Дайка, Пітера Класа, Віллема Клас Хеди та Клари Петерс. Перші роботи на цю тему демонстрували звичні для країни страви, фрукти та не вирізнялися занадто пишним сервіруванням. Керамічні вироби у ранніх «сніданках», переважно, вводилися у невеликій кількості й були досить простими за формою. Оскільки, метою подібних робіт було зображення чогось буденного та простого, відповідно, порцеляна, яка на той час було дуже цінною не мала викликати протиріччя до загальної тематики роботи. Вдалим прикладом такого не акцентованого зображення порцелянових виробів є натюрморти Флоріс ван Дейка [3, с. 178].